

COMMENTARIA

³⁰
Cax. 12. Ord.

In

REGVLAS CAN-

CELLARIÆ APOSTOLICÆ,

SIVE IN GLOSSEMATA ALPHONSI

Sotto, Glossatoris nuncupati:

AVCTORE

Nun. N. Caf. 4. Nun. 13

IOANNE A CHOKIER, ECCLESIAE CA-
thedralis Leodiensis Canonico.

OPVS OMNIBVS CVM IVRIS CANONICI, TVM PRAXEOS
beneficiaria, & Cancellaria Romana studiosis vtilissimum.

AD S. D. N. GREGORIVM XV. PONTIFICEM
MAXIMVM.

19
472/9

COLONIAE AGRIPPINÆ

Sumptibus IOANNIS KINCHII ad interfigiae Monocerotis,

Anno M.DC.XXI.

GREGORIO XV.

PONTIFICI OPT. MAX.

Ioannes à Chokier F.

INTER summa, BEATISSIME PATER,
Summorum Pōtificum erga
Rempublicam Christianam
nedum Romanā merita, in-
clytę Vrbi, ac potiùs Orbi sic frequen-
tia, vt fando recenseri explicarive
non possint, illud non in postremis
videtur esse, quòd non solùm eidem
Reip. Christianæ summam securita-
tem, pacemque aduersus pestiferos
barbarorum hæreticorū conatus, ve-
rùm etiam lites, quoad eius fieri pos-
set, ab Ecclesia Dei exterminare, Di-
casterijs omnibus eliminare, Sanctua-

COMMENTARIA

IOANNIS A CHOKIER

ECCLESIAE CATHEDRALIS
LEODIENSIS CANONICI.

IN

Regulas Cancellariæ Apostolicæ, siue in illarum antiquum
Glossographum Alphonsum Sotto.

IN RVBRICAM ARGVMENTA.

1. Rubricæ sunt de textu, seu ad textum referuntur. 2. Valet argumentum à significatione Rubricæ. 3. Rubricæ Decretaliû non sunt authenticæ quando sunt contrariæ textui. 4. Discrimen est inter Regulas, Ordinationes, & Constitutiones. 5. Regulæ Cancell. nedum Romæ seu in Cancellaria, sed in toto orbe seruandæ sunt, exceptis his quæ sunt dandæ. 6. Gaudent breuitate Romani. 7. Rubricæ restrictionem ac declarationem ab ipso textu patiuntur. 8. Vna pars legis aliam declarat. 9. Ex præcedentibus sequentia explicantur. 10. Ex Rubricâ lex interpretationem accipit. 11. Quando textus generalior est Rubrica non debet restringi per Rubricam. 12. Omnes Rubricæ consonantes textui possunt allegari. 13. A Rubricis Decretorum non licet	arguere. 14. Regulæ appellatione quid veniat, & quid voce Ordinationis, & num. 16. 15. Regula quid? 16. Ordinationes Cancellariæ quid designent. 18. Regulæ istæ quare Regulæ Cancellariæ nuncupentur. 19. Exclusio vnius est inclusio alterius. 20. Regulæ Cancellar. an ligent extra Curiam, seu an inducât ius vniuersale. 21. Regulæ Cancell. debent impetrari à Vicecancellario seu Cancellariæ Regente, vt faciant ius in iudicijs extra Curiam, alias sententia vigore illarum lata nullitati non subiaceret. 22. Limita, nisi sint illæ solemnes quæ varijs Doctorum Commentarijs sunt explicatæ. 23. Regulæ de dandis ius vniuersale non constituunt.

vel compermutans acceptet. à cedente, nisi probetur ab eo captam
 25. Possessio beneficij non simpliciter fuisse, ad cuius fauorem cessa fuit
 cessa, sed in fauorem, non abdicat ius

*Regula XXXVIII. INNOCENTII VIII.
 quæ est PAULI V. Regula. XI.*

DE CLAUSULA PONENDA IN LITTERIS
 PERMUTATIONVM BENEFICIORVM.

Item si committatur alicui beneficij resignationis receptio, ponatur clausula, Attentè quod provideas &c: etsi ex causa permutationis resignationes fiant, ponatur clausula quod Neutri permutantium ius acquiratur, nisi quilibet ipsorum ius habuerit in beneficio per ipsum resignato.

GLOSSEMA ALPHONSI.

Ista Regula dicit quod si committatur alicui quod recipiat resignationem alicuius beneficij, debet Abbreviator ponere in Bulla, Attentè quoq; provideas, quod in renunciatione prædicta, vis, metus, ac aliqua simoniaca prauitas non interueniat &c: & hoc est quando simpliciter debet fieri renunciatio: sed si committatur sibi quod recipiat ex causa permutationis, tunc debet poni clausula ista, quod neutri permutantium ius acquiratur, nisi in quantum quilibet ipsorum ius habuerit &c: hoc dicit. Et de prima clausula oportet diuinare quid velit dicere, sed referas te ad copistas Abbreviatorum: nihilominus tamen illa est quam dixi, & fundatur in cap. super hoc de renunc. & de secunda clausula est æqua ista regula, quia solet, ex causa permutationis in supplicatione illa clausula vel alio quouis modo vacauerit &c: nam tunc si ponatur ista clausula de qua in Regula nihil prodest illa clausula, vel alio quouis modo vacauerit quod est utile ad limitationem glos. & doct. in c. susceptum de rescript. lib. vi. & ad limitationem decisionis Rotæ quam superius allegauit.

Item non posset dici tunc quod quando Papa confirmat id quod alias de se est nullum videtur aliquid facere de nouo si facit ex certa scientia vt dicit glos. not. in c. placuit xvi. q. vi. tamen quando ponitur ista clausula hic expressa, secus esset: quia non videtur Papa facere ex certa scientia: idèd cautela posset esse contra istam Regulam, quod si is transire bullas cum clausula vel alio quouis modo ex ipsius vel alterius &c: sine

COMMENTARIA IO. A CHOKIER.

A **T** *Amen intelliguntur*) Sunt enim clausulæ quæ de iure infunt, idè si non apponantur, non vitiant gratiam, quia Papa præsumitur habere noti-⁹ tiã de cõsuetis apponi *Cresc. dec. 14. de Prab.* maxime si secunda clausula non apponatur: cum de iure permutatio non subsistat nisi permutãtib; beneficia sint propria, *text. in c. 1. & ibi DD. in verbo sua beneficia de Rer. permut. in 6. Fred. de Senis tract. de permut. q. 10.* vbi scribit quod quãdo vnus ex permutãtib; habet ius in beneficio, alter verò nõ, quod permutatio ipso iure nõ subsistat, cum ad hoc vt permutatio valeat, iura velint vt beneficia sint permutantibus propria *c. vi ve- 10 nerabilis de exceptio DD. in d. c. 1.* Hinc placuit Curie Burdigalensium teste Paponio *lib. 2. tit. de Resignat. arresto 16.* permutationem cum Meuiio factam à Titio, cuius iam ante beneficium per Sempronium certo modo erat impetratum, non fuisse, nec Meuij resignationem exinde secutam in præiudicium dictæ impetrationis valuisse.

B *Communitè tenetur in contrarium*) Eidem opinioni & ego subscribo, motus auctoritate Rotæ *in vna Gerundinen. Præstimonij 5. Iulij 1593. coram Litta. & in vna Conchen. apud Achillem de Grassis decis. 403. Aufreyj ad decis. Capella 11 Tholos. 260. in fi. Marian. Socini conf. 168. in pr.* vbi scribit hanc sententiam magis esse communem & in praxi receptam, qua de re latius scripsi in tract. de permut. benef. p. 3. cap. IX. nu. 3. & ratio est, quia per resignationem etiam ex causa permutationis inducitur vera vacatio vtriusq; beneficij compermutati & permutatione expedita neuter permutantium habet ius in suo pristino beneficio, dictis iuribus quibus, adde Rotam *Befignet. decis. 3. vtrum permutantes, de de ver. permut.*

C *Qui renunciauit etiam non habet ius*) Non: cum renunciatio ex causa permutationis veram inducat vacationem, & sic tituli extinctionem *Vvames. 12 consil. 237. num. 10. vel 1. & conf. 257. vol 1. Marian. Socinus conf. 168. in pr. Achill. de Grass. decis. 403. nu. 4.* atq; ita, vel opus est noua collatione DD. *supra citati* vel saltè cõsensu, seu authoritate superioris, qui est ad instar collationis in eiusmodi regressu, siue reuersione, *Redoanus tract. de Simonia p. 2. c. 10. nu. 28. Staph. de litt. grat. tit. de var. mod. vacat §. 1. nu. 14.* id quod pluribus ostendi in d. meo tract. de permut. ben. c. 9. p. 3. Verùm, quæ ibi & supra scripsi, sic velim interpretari, vt tum demum non liceat propriã authoritate regredi ad beneficium à se ex causa permutationis dimissum, si collatio & acquisitio sic vacantis benefici-¹³ cij facta sit, & resignatarius seu compermutans illius possessionem acceperit, nimirum